

Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
«Санагинская средняя общеобразовательная школа»

«Утверждено»

Директор МАОУ
«Санагинская СОШ»

 /Бандеева И.В./

Ф.И.О.

Приказ № 25 от «28» 08 2017 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Предмет: бурятский язык

Класс: 1 «а»

Учитель: Хадаева Баирма Аркадьевна

Категория: первая

Стаж: 23

2017-2018 учебный год

Нуралсалай сэдэбүүдэй гол удха

Бэлэдхэлэй үе (2 ч.)

Эрдэм нуралсалай хайндэр. Буряад алфавит. Уг гарбалай модон. Хэлэ хугжоолгэ.

Үзэглэлэй үе (8 ч.) А-а, Аа-аа, Ай-ай абьян ба үзэг. О-о, Оо-оо, Ой-ой абьян а үзэг. У-у, Уу-уу, Уй-уй аян ба үзэг. Н-н, М-м, Л-л, Р-р абьян ба үзэг. И-и, Ии-ии, ы абьян ба үзэг. Ш-ш, Х-х абьян ба үзэг. Н-н, Г-г, Т-т, Д-д, Б-б, С-с абьян ба үзэгүүд. Э-э, Ээ-ээ, Эй-эй – абьян ба үзэг. Ү-ү, Үү-үү, Үй-үй - абьян ба үзэг. З-з, Өө-өө, Ж-ж- абьян ба үзэг. Я-я, Яа-яа, Ё-ё, Ёо-ёо, Е-е, Еэ-еэ; Ю-ю, Юу-юу – абьян ба үзэг. В-в, П-п, Ф-ф, Ч-ч, Ц-ц, Щ-щ. Илгалан ь, ь, К-к. Мөөгэ ба тэгэ, Нурагшадай уялга.

Үзэглэлэй удаадахи үе. Буряад хэлэн (23 ч.)

Абьян ба үзэг. Хэлэлгын хубинууд. Абьянууд угэнуудхээ юугээрээ илгарнаб? Тургэн аялган абьянууд. Удаан аялган абьянууд. Дифтонгнууд. Аялган абьянуудай илгаа. Аялганай тааралдал, хубарил. Хашалган абьянууд. Тестовэ даабари. Зөөлэн тэмдэгэй ажал. Үе. Үгэ. Үгэ шэнэ муртэ нүүлгэ. Буряад алфавит. Шалгалтын хүдэлмэри. Хэлэлгын хубинууд.

Нурагшадай мэдэсэ шадабариде табигдаха эрилтэнүүд

1-хи классай нуулээр нурагшад шадаха ёһотой:

Уншалан текстдэ табигдан асуудалдуудта зуб харюу угэхэ шадабаритай болохо. Оорынгоо харахан юумэн тухайгаа хоорэжэ шадаха. Багшын туһаламжаар текстые хубинуудта хубааж, уншалан юумэнэйнгоо гол удхыень илгажа нураха.

нурагшад уншалгаар иимэ мэдэсэ, шадабари ба дадалтай болоһон байха ёһотой:

- зубоор, нэгэ жэгдээр, удхыень ойлгожо, бухэли угэнуудээр уншажа нураха;
- текстдэ угтэһэн асуудалнуудта зуб харюу угэжэ шадаха;
- багшын хоорэһые анхаралтайгаар шагнаад, хэлэжэ нураха;
- мэдүүлэлэй нуулэй интонации сахижа, сэглэлтын тэмдэгүүдые зубоор угуулхэ дуршэлтэй болохо. нуралсалай жэлэй нуул багаар минута соо 25-30 угэ уншадаг болоһон байха.

нурагшад 1-хи класс дуургэхэдээ, буряад хэлээр иимэ мэдэсэ, шадабари ба дадалтай болоһон байхаар хараалагдана:

- буряад хэлэнэй бухы абьянууд ба үзэгүүд, тэдэнэй илгаае хэлэжэ ба бэшэжэ шадаха;
- аялган ба хашалган абьянууд, үзэгүүдые илгаха дадалтай болоһон байха;
- тургэн ба удаан аялгануудые, дифтонгнуудые зубоор хэлэжэ, бэшэжэ шадаха;
- хатуу ба зоолэн хашалгануудые зубоор илгаха дадалтай болоһон байха;
- -зоолэн хашалгануудые бэшэг дээрэ ё, ю, я, и аялгануудаар ба зоолэн тэмдэгээр бэшэг дээрэ тэмдэглэдэг ёһо гуримые хэрэглэжэ шадаха;
- ехэ ба бага үзэгүүдые, бухэли угэнуудые нэгэ жэгдээр, алдуугуйгоор бэшэжэ шадаха;
- багшын уншалга доро 3-4 угэтэй мэдүүлэлнуудые зубоор, алдуугуйгоор бэшэжэ шадаха;
- мэдүүлэлэй эхин угэдэ ехэ үзэг бэшэхэ, нуулдэнь точка табиха дуршэлтэй болоһон байха

Шалгалтын хүдэлмэринүүд

№	Хүдэлмэрийн янза	Темэ
1	Диктант	Мэдүүлэл. Хонгёо ба бүдэхэ хашалганууд
2	Тестовэ даабари	Аялган ба хашалган абьянууд. Хэлэлгын хубинууд

Технологическа тусэблэлгэ

Темэ	Саг	Нуралсалай дүнгүүд	түсэблэһэн	Метапредметнэ дүнгүүд	Үхибүүдэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд
1 четверть					
Бэлэдхэлэй үе	2 ч				
Эрдэм нуралсалай хайндэр. Буряд алфавит. Уг гарбалай модон. Хэлэ хугжоолгэ.	2	Номоор худэлжэ шадаха		Тобшолол хэжэ шадаха. Ном соо зураг харуулжа шадаха. Асуудал табижа шадаха.	Зурагаар хоорэжэ шадаха
Үзэглэлэй үе	7 ч				
А-а, Аа-аа, Ай-ай абьян ба үзэг	1	Аялган абьян ба үзэгыг зубоор угуулжэ шадаха		Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ нураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.
О-о, Оо-оо, Ой-ой абьян а үзэг	1	Аялган абьян ба үзэгыг зубоор угуулжэ шадаха		Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ нураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха.
У-у, Уу-уу, Уй-уй аян ба үзэг	1	Аялган абьян ба үзэгыг зубоор угуулжэ шадаха		Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ нураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.
Н-н, М-м, Л-л, Р-р абьян ба үзэг	1	Хатуу ба зоолэн хашалгануудыг илгажа шадаха		Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	Тобшолол хэжэ шадаха.
И-и, Ии-ии, ы абьян ба үзэг	1	Аялган абьян ба үзэгыг зубоор угуулжэ шадаха		Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ нураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Зэргэсуулгэ хэжэ нураха.
Ш-ш, Х-х абьян ба үзэг	2	Хатуу ба зоолэн хашалгануудыг илгажа шадаха		Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	Хамтын ажалда худэлжэ шадаха
2 четверть	(7 ч)				
Һ-һ, Г-г, Т-т, Д-д, Б-	3	Хатуу ба зоолэн		Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха.	Хамтын ажалда худэлжэ шадаха

б, С-с абяан ба узэгууд		хашалгануудые илгажа шадаха	Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	
Э-э, Ээ-ээ, Эй-эй – абяан ба узэг	1	Аялган абяан ба узэгыг зубоор угуулжэ шадаха	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ һураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.
Ү- ү, Үү-үү, Үй-үй - абяан ба узэг	1	Аялган абяан ба узэгыг зубоор угуулжэ шадаха	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ һураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.
З-з, Өө-өө, Ж-ж- абяан ба узэг	2	Хатуу ба зоолэн хашалгануудые илгажа шадаха	Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха.	Тобшолол хэжэ шадаха.
3 четверть	(9 ч)			
Я-я, Яа-яа, Ё-ё, Ёо-ёо, Е-е, Еэ-еэ; Ю-ю, Юу-юу – абяан ба узэг.	2	Аялган абяан ба узэгыг зубоор угуулжэ шадаха	Тобшолол хэжэ шадаха. Бэе бэетэе худэлжэ шадаха. Оорынгоо ажал тусэблэжэ шадаха.	Нухэдэйнгоо ажал сэгнэжэ, оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха
Илганан ь, ь	1	Зубоор, алдуугуйгоор бэшэжэ, уншажа шадаха	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ һураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха
К-к, В-в, П-п, Ф-ф, Ч-ч, Ц-ц, Щ-щ	2	Хатуу ба зоолэн хашалгануудые илгажа шадаха	Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	Хамтын ажалда худэлжэ шадаха
Мөөгэ ба тэгэ, һурагшадай уялга	2	Уншаһанаа хоорэжэ шадаха	Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	Оортоо хэрэгтэй информации абаха
Абяанууд угэнуудһээ юугээрээ илгарнаб?	1	Зубоор, алдуугуйгоор бэшэжэ, уншажа шадаха	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ һураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха.	Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха
Тургэн аялган абяанууд. Удаан аялган абяанууд	1	Тургэн аялган абяан ба узэгыг зубоор угуулжэ шадаха. Удаан аялган абяан ба узэгыг зубоор угуулжэ шадаха.	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ һураха. Оорынгоо һанамжа хэлэжэ шадаха. Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха.	Зэргэсуулгэ хэжэ һураха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха.

			Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха.	
4 четверть	(8 ч)			
Дифтонгнууд	1	Дифтонг гэжэ ойлгуулха, зубоор угуулжэ шадаха	Тобшолол хэжэ шадаха. Бэе бэетэеэ худэлжэ шадаха. Оорынгоо ажал тусэблэжэ шадаха.	Нухэдэйнгоо ажал сэгнэжэ, оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха
Аялган абяануудай илгаа. Аялганай тааралдал, хубарил	1	Аялган абяан ба узэгыгэ зубоор угуулжэ шадаха. Эрэ, эмэ, зрсэ аялгануудыгэ илгаруулжа шадаха	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ хураха. Оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха. Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха.	Тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ хураха.
Хашалган абяанууд. Тестовэ даабари	1	Хатуу ба зоолэн хашалгануудыгэ илгажа шадаха	Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	Хамтын ажалда худэлжэ шадаха
Зөөлэн тэмдэгэй ажал	1	Зөөлэн тэмдэгтэй угэнуудыгэ зубөөр уншаха, бэшэхэ	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ хураха. Оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха.	Нухэдэйнгоо ажал сэгнэжэ, оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха
Үе. Үгэ.Үгэ шэнэ мүртэ нүүлгэ	1	Зубөөр шэнэ муртэ угэнуудыгэ нуулгэжэ шадаха	Тобшолол хэжэ шадаха. Асуудал табижа шадаха.	Оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха.
Буряд алфавит. Шалгалтын худэлмэри	1	Буряд алфавит мэдэхэ, зубөөр угуулжэ шадаха	Зэргэсуулжэ, анализ хэжэ шадаха. Тобшолол хэжэ шадаха. Хамтын ажалда худэлжэ шадаха	Нухэдэйнгоо ажал сэгнэжэ, оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха Нухэдэйнгоо ажал сэгнэжэ, оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха
Хэлэлгын хубинууд	(2 ч)	Хэлэлгын хубинуудыгэ илгаруулжа шадаха	Анализ, тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ хураха. Оорынгоо ханамжа хэлэжэ шадаха.	Тобшолол хэжэ шадаха. Зэргэсуулгэ хэжэ хураха.

Диктант

Зунай сагта ой соо ехэ зохид байдаг. Жэжэхэн шубууд нэгэ жэгдээр дуулаха. Уб улаахан улаагана, алирхан, нэрхэн элбэг байха. Зохидхон сагдуулнууд ургажа байха. Агаар тон тунгалаг. (26 үгэ)

Даабари:

1. Диктант соо хэды мэдүүлэл бэ гэжэ тэмдэглэгты.
2. Түрүүшын мэдүүлэлэй үгэнүүд соо хонгёо хашалган доогуур нэгэ, бүдэхи хашалган доогуур хоёр зурлаагаар зурагты.

Тестовэ даабари**1.Мэдүүлэл соо үйлэ үгэ оло.**

Эжымни амтатай зөөхэй шанаба.

а)эжымни б)амтатай в)зөөхэй г)шанаба

2.ХАРААСГАЙ гэхэн үгын үзэгүүдые хэрэглэжэ, хэн? юун? Гэхэн асуудалда харюусадаг үгэнүүдые бэшэ.**3.Хашалганууд юунһээ ехэнхидээ бүридэнэб?**

а)дуунһаа б)шууяанһаа в)дуун шууяан хоёрһоо

4.Ямар үгэ соо абяануудын үзэгүүдһээ олон байнаб?

а)альган б)сьезд в)эдеэн г)маягар

5.Үлүү үгэ оло.

а)ангуушан б)шэлүүхэн в)унаган г)хэрмэн

6.Ямар гэхэн асуудалда харюусаһан үгэ оло.

а)сэбэрлэнэ б)сэлмэг в)сэсэг г)Сэлмэг

7.Үгтэхэн үгэнүүдые хэрэглэжэ, зүб мэдүүлэл зохёо.

1 2 3 4 5

Бургаһан, шандаган, соо, хоргододог, зундаа

8.Үлүү үзэг оло.

а)яа б)еэ в)юу г)уу

9.Аялганай тааралдалай дүрим оло.

а)Буряад үгэдэ эрэ, эмэ аялганууд нэгэ үгэ соо бэшэгдэдэггүй.

б)Эрсэ аялганууд эмэ аялгантай үгэнүүдтэ бэшэгдэдэг.

в)Эрсэ аялганууд эмэшье, эрэшье аялгантай үгэнүүдтэ бэшэгдэдэг.

г)Буряад үгэдэ эрэ, эмэ аялганууд нэгэ үгэ соо бэшэгдэдэг.

10.Буруугаар нүүлгэхэн үгэнүүдые оло.

а)оё-долшон б)ху-ря-ан-хай в)у-һан г)нюу-са